

OBČINA AJDOVŠČINA
Poveljnik Civilne zaščite

Cesta 5.maja 6/a, 5270 Ajdovščina
tel.: 05 365 91 10, fax: 05 365 91 30
E-mail: civilna.zascita@ajdovscina.si

Številka: 843-1/2010-24

Datum: 29.9.2010

POROČILO – POPLAVE IN PLAZOVI
na območju Občine Ajdovščina med 17. in 19.9.2010

V občini Ajdovščina smo se v preteklosti soočali z različnimi nesrečami naravnega izvora. V letu 2010 smo bili priča dvema hidrološkima skrajnostima. V mesecu marcu nas je prizadejala močna rušilna burja, ki je za seboj pustila pravo razdejanje in veliko materialno škodo.

Zadnja ujma 17.9.2010, ki je trajala več dni, poplave in plazovi na večjem delu države je tudi doletela in ogrožala širšo območje občine Ajdovščina. Zaradi obilnih padavin so reke, hudourniki in potoki v naši občini močno narasli in dosegli izjemne pretoke. Po nestrokovnih ocenah je pretok kraškega izvira Hubelj nad Ajdovščino dosegel izjemne rušilne pretoke.

Posledice poplav so zelo hitre in vidne že v nekaj urah oziroma dneh. Prav zaradi slednjega je zahtevalo od vseh reševalcev v sistemu zaščite in reševanja občine Ajdovščina, regijskega štaba za CZ hitro mobilizacijo zadostnega števila operativno reševalnih sil, hitre odločitve in jasne načrte aktivnosti civilne zaščite.

Uvod

Močni nalivi, ki so bili na ajdovskem že v četrtek 16.9.2010 in so se nadaljevali v petek 17.9.2010 skozi cel dan so povzročili veliko težav in strahu tukajšnjim prebivalcem. Obilne padavine so poplavile kleti na stanovanjskih objektih, gospodarskih in industrijskih zgradbah, narasle vode so zalile staro in novo osnovno šolo na Otlici, v občini je bilo več lokalnih cest poplavljenih. Reka Hubelj, ki se je najbolj razbesnela ob izviru je preplavila in odtrgala cestišče in ogrozila dve stanovanjski hiši v neposredni bližini. Povečan vodostaj reke Hubelj je ogrožal ribogojnico v Ajdovščini. Del stanovanjskega naselja ob potoku Lokavšček v Ajdovščini je narasla voda zalila dvorišča in pritličja stanovanj. Hudi nalivi in površinske vode so poplavile celotno srednjo šolo Veno Pilon. Ob tako visoki vodi in oceni, da bo potrebno precej črpanja smo zaprosili za pomoč sosednjo občino Nova Gorica. Zelo hitro sta se odzvala PGD Nova Gorica s tremi gasilci in PGD Kostanjevica s sedmimi gasilci. Šola in dijaški dom sta bila ob prihodu gasilcev in drugih reševalcev poplavljeni v višini skoraj 2 metrov. Inventar v kletnih prostorih in pritličju objekta je poškodovan oziroma uničen.

Glede na vremenske napovedi se je štab CZ občine Ajdovščina in GRC Ajdovščina že v dopoldanskih urah sestal in sprejel aktivnosti v primeru nalivov in močnih padavin na območju občine Ajdovščine.

Petek, 17.9.2010 so do 22.00 ure bile sprva razmere na terenu obvladljive, kasneje ko sta narasla vodostaja reke Hubelj in Lokavščka se je stanje v občini vidno poslabšalo.

Meteorne vode, površinske vode, podtalne vode, hudourniški potoki in poplavljeni obe reki (Hubelj, Vipava) je zahtevalo interveniranje skoraj v celotni občini Ajdovščina.

Najhujše se je ponovilo v KS Lokavec, kjer je voda zalila več stanovanjskih hiš in gospodarskih objektov. Po 24,00 uri iz petka 17.9. na soboto dne, 18.9.2010 smo začeli prejemati obvestila in klice na pomoč takorekoč enega za drugim.

Sobota, 18.9.2010 so se padavine nadaljevale. Hubelj je v zgornjem toku še povečeval pretoke vode, Lokavšček je močno naraščal in tako je posledično naraščala reka Vipava, ki je začela poplavlјati ceste ob dolenskem mostu, neprevozna je bila cesta v Velikih Žablјah.

Podvoz za Plače je bil poplavlјen, tako smo vse intervencije in pomoči v Velikih in Malih Žablјah izvajali preko Dobravelj. Hubelj je nosil plavje in vejevje ter predmete, ki jih je voda na svoji poti pobirala, kar je povzročilo manjše zajezitive. Tudi z odstranjevanjem vej, dreves in drugih predmetov smo imeli obilico dela, predvsem na hubeljskih mostovih. Popoldne je reka Hubelj poplavlјala kletne prostore Lavričeve Knjižnice. Ob neposredni bližini je deroča voda izpodjedla in odtrgala del kamnite struge. Reka Vipava je začela poplavlјati v industrijski coni v Batujah. Gasilci in drugi reševalci smo poleg črpanja vode iz objektov, še bolj intenzivno postavljali protipoplavne vreče, reševali vozila uјete v poplavlјenih voziščih.

Komunalno stanovanjska družba je s stalno skupino delavcev polnila vreče, izvajala prevoze vreč, izvajala prekope in nasipe, posebna skupina za čiščenje kanalizacije je izvajala črpanje predvsem na Vilharjevi ulici v Ajdovščini. Komunalno stanovanjska družba je aktivirala podjetnika- strojnika in prevoznika za prevoz potrebnega peska.

V soboto, 18.9.2010 ob 13.00 uri se je glede na razmere na terenu in prvega črnega poročila odzvala in nas obiskala ministrica za obrambo RS dr. Ljubica Jelušič in direktor Uprave za zaščito in reševanje. Regijski poveljnik CZ za severno primorsko jima je na operativnem sestanku v gasilskem domu Ajdovščina predstavil stanje v občini in sosednjih občinah, predstavil izvajanja pomoči, sile in organizacijo dela tako na terenu kot tudi komunikacijo 112 s potrebnimi reševalnimi enotami. Ministrici so ob obisku bili predstavlјeni tudi problemi in težave, težave predvsem v pomanjkanju opreme za reševanje in črpanje vode in pomanjkanja protipoplavnih vreč. Ministrica za obrambo se je zahvalila za profesionalen in odgovoren pristop k nudenju vsesplošne pomoči ljudem. Pohvalila je tudi sistem zaščite in reševanje na lokalnem in regijskem nivoju, pohvalila sodelovanje med reševalci in obljubila pomoč pri logistiki in pomoč pri dobavi ustrezne potrebne opreme.

Na terenu se je nadaljevalo reševanje, črpanje, prevažanje vreč, postavlјanje nasipov, prekopavanje, črpanje z Canal-Jetom, polnjenjem vreč s peskom. Ob izvira Hublja in Vodarni se je postavilo dežurnega strojnika in vzdrževalca, ki sta bila v pripravljenosti skozi noč na nedeljo. Na Komunalni družbi so se pri polnjenju vreč priključili jamarji in prostovoljni mladeniči, ki so pokazali veliko mero solidarnosti in požrtvovalnosti.

Poleg visokih in deročih voda, prestrašenih in prizadetih občanov, poplavlјenih veliko število objektov, neprevoznih poti, zalitih dvorišč in parkirnih površin so se začeli prožiti zemeljski plazovi. Na območju občine Ajdovščina se je sprožilo devetnajst novih plazov, ki so pustili za seboj raztrgano naravo in veliko gmotno škodo. Plazovi bodo opisani v poročilu dežurnega geologa in poveljnika OŠCZ Ajdovščina v prilogi poročila.

V večernih urah dne, 18.9.2010 se je ponovno sestavil krizni štab v sestavi: Župan občine Ajdovščina, Poveljnik OŠCZ občine Ajdovščina, svetovalec za civilno zaščito, Direktor GRC, Poveljnik GRC, Poveljnik GZ Ajdovščina in Direktor KSD d.o.o. iz Ajdovščine in sprejel naslednje sklepe:

- Vse reševalne sile ostanejo v popolni povečani pripravljenosti do preklica
- KSD d.o.o. še poveča aktivnosti in nudi pomoč pri logistiki
- Sprejet sklep, da v primeru potrebe aktiviramo pomoč sosednjih občin (Štab za civilno zaščito občine Vipava je obljubil pomoč v primeru poziva)
- Ažurira se imenik vseh potrebnih služb za primer povečanja padavin
- Zabeleži se vsa nujno potrebna oprema, ki nam primanjkuje
- Na ribogojnici ostane dežurni do preklica
- Na območju izvira Hublja ostane dežurni strojnik, izvajajo se stalni ogledi
- Vsi navedeni sklepi se pošljejo v vednost regijskemu civilnemu štabu-poveljniku!

Nedelja dne, 19.9.2010 se je nadaljevalo črpanje in odstranjevanje posledic poplav, reševalo se je ujeta osebna vozila na poplavljenih cestah, predvsem se je posvetila pozornost fizični zaščiti plazov. Ker smo imeli izredni obisk radovednežev-fotografov in tudi drugih obiskovalcev ob izviru Hublja in ker je še zmeraj obstajala nevarnost porušitve mostu smo skupaj s Policijo Ajdovščina varovali dostop do mosta. Kasneje smo postavili zaščitne mreže in tako onemogočili dostop do nevarnega mostu.

Prostovoljna gasilska društva, GRC Ajdovščina so nadaljevala čiščenje in pranje poplavljenih stanovanjskih in industrijskih objektov.

UKREPI PRED POPLAVAMI IN POTEKI INTERVENCIJ

Ob poplavah, ki so zajele občino Ajdovščino je bil enotni sklep tako vodstva občine Ajdovščina, OŠCZ Ajdovščina in GRC Ajdovščina, da se z vso odgovornostjo pripravimo na napovedi hidroalarma agencije za okolje RS, ki so bile tudi tokrat zelo natančne.

Ukrepi ob poplavah na terenu so se razlikovali po vsebini in načinu izvajanja. Tako smo skozi ure reševanja in nudenja pomoči prizadetim prebivalcem, uporabili gasilska vozila in opremo, vozilo CZ, komunalna vozila za prevoz vreč peska, rovokopač za zasipavanje in odvodnjavanje naraslih voda, traktor za odstranjevanje naplavljenega gruča in ročno orodje.

Med preventivne ukrepe sodijo čiščenje in vzdrževanje vodotokov v občini, ti so najpogostejši krivec, da reke poplavlajo. Skladišča opreme CZ morajo v bodoče imeti nujno potrebno osnovno tehnično opremo v pripravljenosti. V bodoče bo potrebno obvestila o padavinah še bolj upoštevati in se že prej pripraviti na napovedano ujmo. Tudi krajani, krajevne skupnosti in druge organizacije se bodo morale vključiti v pripravljenost in samozaščito ter v nudenju pomoči reševalcem.

Alarmiranje enot je potekalo preko centra za obveščanje 112 Nova Gorica, ki je glede na število klicev opravilo svojo nalogo mirno, jedrnato in operativno.

Odzivnost vseh operativnih enot je bila številčno ustrezna in hitra.

Operativne enote, ki so bile vključene v reševanje in opravljanje nalog v času tridnevne ujme:

Organizacija	Število gasilcev – reševalcev	Število vozil	Število ur
GRC Ajdovščina	Vsi zaposleni 13	9	420
PGD Ajdovščina	28 prostovoljnih gasilcev	1	245
PGD Selo	22 prostovoljnih gasilcev	3	232
PGD Col	29 prostovoljnih gasilcev	2	79
PGD Šmarje	22 prostovoljnih gasilcev	2	70
OŠCZ Ajdovščina	2 člana + občinski redar	1	72
Regijski štab CZ	2 člana obisk ministrice in ogledi	1	10
Jamarji	1 član + prostovoljci civilisti 5	1	52
KSD d.o.o., Ajdovščina	24 delavcev - polnjenje in razvoz vreč ter zavarovanje in urejanje odvodnjavanja cestišč	5	360
	3 delavci - črpanje s Canal Jet-om	1	25
Primorje d.d.	Strojniki in vzdrževalci	2	24
Podjetnik	Grameti – delovni stroj in prevozi	3	71

Komunalno stanovanjska družba se je v pomoč in nudenje logistike vključila takoj in zelo odgovorno. Po besedah direktorja KSD d.o.o. je bilo napolnjenih okrog 3000 protipoplavnih vreč. Porabljenega je bilo 56 m³ peska. V pomoč je bilo vključenih večje število zaposlenih s potrebno mehanizacijo, in sicer za polnjenje in prevažanje vreč ter zavarovanje in čiščenje cestišč ter za čiščenje kanalizacije. Več čas ujme so imeli dežurnega v prostorih delitve vreč in drugega materiala, posamezni občani, ki so sami prišli so ob prihodu zmeraj dobili vreče peska.

Podatki tridnevne ujme :

- Količina dežja : 357mm/m²
- Vseh reševalcev na delu: več kot 120
- Škoda: več kot 8 mio. evrov
- Postavljenih pp vreč: okrog 3000
- Poškodovana cesta Ajdovščina – Predmeja v dolžini 1 km
- Poplavljenih več kot 60 stanovanjskih, gospodarskih in industrijskih objektov.
- Reševanje vozil iz poplavljenih cest in parkirišč: sedem (7)
- Sproženih plazov: devetnajst (19)
- Poškodovana vozila in oprema: GRC tri vozila, dve črpalke, gasilske cevi, armature, reševalne vrvi
- Poškodovani gasilci ali reševalci: po preverjanju - nobeden

SKLEPNA MISEL

Rane, ki jih je povzročilo divjanje ujme so še odprte in globoke. Prvi, ki so se soočili s poplavami poleg prizadetih so bili gasilci in ostali reševalci v sistemu zaščite in reševanja. Njim gre zahvala, da materialna škoda, ki je bila velika ni prerasla v katastrofo ali tragedijo.

Nesreča je bila pomembna preizkušnja tudi za sistem ZIR v občini Ajdovščina kot celoto. Pokazala je njeno dejansko pripravljenost za izvedbo potrebnih nalog v nesreči, katere posebnost je bil njen obseg, več dnevno trajanje in posledice.

Zaradi velike dotrajanosti skoraj vseh vodotokov v občini bo treba nekaj let namenjati večji del sredstev za njihovo sanacijo in vzdrževanje. Kasneje pa ustrezno povečati sredstva za preventivno ohranjanje ravnovesja med nami in naravo.

Narava ima čas, lahko čaka in kadarkoli in kjerkoli udari. Kaj pa mi?

Ocenjujemo, da je bila intervencija uspešna in da smo imeli zadostno število prostovoljnih operativnih gasilcev je dejstvo, da nas je nesreča doletela ob dela prostih dnevih.

V torek dne, 21.9.2010 smo iz najvišje stopnje pripravljenosti prišli v redne dejavnosti!

Pripravila:

Boris Šapla, Poveljnik GRC Ajdovščina,
Miha Ergaver, član OŠCZ

POVELJNIK CIVILNE ZAŠČITE

Igor BENKO

Priloga

- fotografije

Lokacija: Lokavec 77/F in 77/J, prečrpavanje in postavitve protipoplavnih vreč

Lokacija: Lokavec 156, prečrpavanje in postavitve protipoplavnih vreč

Lokacija: Vilharjeva ulica, Ajdovščina prečrpavanje vode iz večjega števila objektov

Lokacija: Izvir Hublja – deroča voda je do izliva v reko Vipavo poplavljala in rušila strugo

Lokacija: Plaz Stogovce na regionalni cesti R3-609 Lokavec-Predmeja